

Mullerthal Luxemburg

De bizarre, grillige

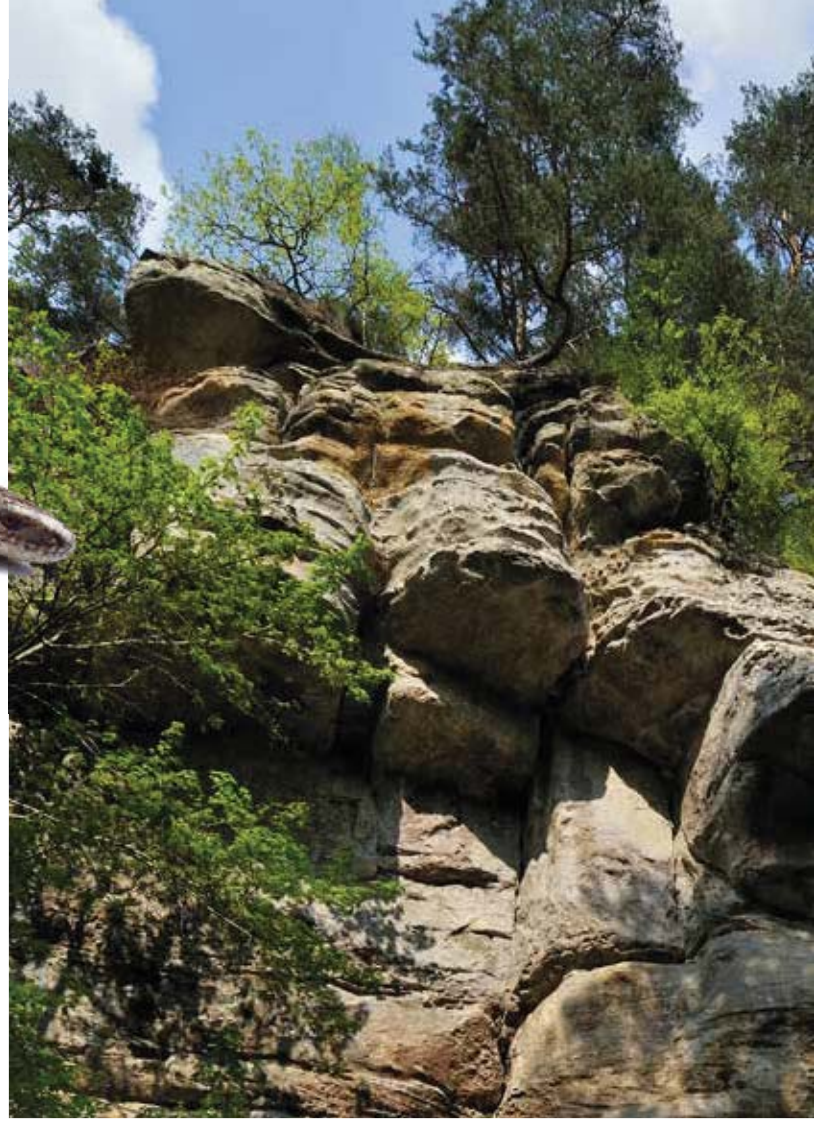
schoonheid van rotsen

In het Luxemburgse Mullerthal zorgen enorme schuivende rotsen voor een vreemd landschap met grillige verweerde vormen, spelonken en nauwe doorgangen. Dwars door het beschermde natuurgebied met uitgestrekte wouden, oude dorpjes, kerken en kasteelruïnes, loopt een wandelpad. >

TEKST: WIEGER FAVIER FOTO'S: SHUTTERSTOCK, GETTY IMAGES, UNSPLASH.COM

hazelworm

Tussen de metershoge wanden van een gespleten rots wacht een uiterst smal en uitdagend wandelpad.

Alleen zijwaarts en zonder rugzak passen we er doorheen. Voetje voor voetje stappen wandelaars de canyon binnen, op weg naar de smalle strook licht aan het eind. Halverwege is het koel, windstil en halfdonker. De geluiden van het omringende woud zijn verstomd. Als vanzelf houden we even stil. Er hangt een mossige geur en er heerst een vreemde, vredige rust. De hoge rotsen liggen middenin een ruig en heuvelig woud in het Mullertahl in oostelijk Luxemburg, op de grens met Duitsland. Op de door de rivier de Sûre en kleinere bergbeekjes uitgeslepen

steile heuvelhellingen liggen enorme rotsblokken. Daartussen zijn door de eeuwen heen kloven, grotten en spelonken ontstaan.

Wonderlijke rotsformaties

“Miljoenen jaren geleden was hier nog een zee”, vertelt gids Alain Muller, die hier als kind al speelde en inmiddels elke steen kent. “Door de afzetting van sedimenten bleef een gelaagde bodem met wisselende plateaus over. De hogere rotslaag ligt bovenop een veel zachtere mergelondergrond, waardoor de laag verzakt, sommige rotsen afsplijten en scheuren. Door eeuwen van verwerking hebben veel rotsen aan de buitenkant diepe gaten, waardoor sommige eruitzien als een verlaten honingraat of – met een beetje fantasie – het fos-

siel van een dinosauruskop.

Hollandse namen

Veel rotspartijen dragen vervaarlijke Duitstalige namen zoals *Rauberhöhle* of *Taufelsinzel*, maar onderweg komen we ook opvallend Hollandse benamingen tegen. Zo heet een boven de weg overhangende rots de ‘preekstoel’ en een hoge rots met bolle buik en ronde bovenkant de ‘perenkop’. “Eeuwen geleden waren in dit gebied Hollandse soldaten gelegerd”, legt Alain uit. “Ze gaven onderling namen aan markeringspunten in het bos en die bestaan nu nog altijd.” Nogal overmoedig noemden de Hollanders dit gebied Klein Hollands Zwitserland. Het is weliswaar heuvelachtig, maar de

heuvels halen het niet bij Zwitserse Alpentoppen. Toch is ook deze benaming gedeeltelijk overgebleven, want de regio staat nu nog bekend als Kleine Luxemburger Schweiz.

Beschermde natuurpark

De officiële benaming voor dit beschermde natuurpark is Mullerthal, of Mëllerdall in het Luxemburgs, wat een mengelmoesje is van voornamelijk Frans en Duits, maar dat ook Nederlandse woorden kent. Het is oorspronkelijk genoemd naar de vele watermolens die ooit in de dalen draaiden, zoals de Heringer Millen in het gelijknamige dorpje Mullerthal. Een eeuw geleden was het nog een van de belangrijkste molens in het gebied, nu een

toeristisch informatiecentrum en restaurantje. Naast rotsen bestaat het natuurpark uit diepe beekdalen, hoger gelegen weilanden en vooral uitgestrekte bossen. De opvallend slanke en hoge woudreuzen lijken met elkaar een wedstrijd te houden om

later de loop van een beek volgen, scheert een blauworanje ijsvogeltje vlak over het water voorbij om vrijwel gelijk weer uit het zicht te verdwijnen. Vlakbij kronkelt plots een lange lichtbruine hazelworm over het pad. Even schrikken, want het lijkt net een slang. Maar hij

Sommige rotsen zien eruit als een dinosauruskop

bovenin het meeste zonlicht op te vangen. Alain wijst naar een boom die bovenop de rand van een hoge rots balanceert. Van daaruit kronkelen dikke worteltakken als aderen langs de rotswand naar beneden om in de aarde water en voedsel te vinden. Als we even

schrikt nog meer van ons en verdwijnt snel tussen de rotsen. Wie er oog voor heeft, ziet tussen de kale stenen ook hier en daar dappere zeldzame plantjes bloeien, zoals aronskelk, wilde orchidee, en de hoge *Hirzzunge*, waarvan het langgerekte groene blad aan de >

ijsvogel

Gisterklus

tong van een hert doet denken.

Stevige langeafstandswandeling

Dwars door het heuvelige natuurpark loopt de stevige langeafstandswandeling Mullerthal Trail. Deze hike met hier en daar stevige, maar wel korte klimmetjes telt in totaal 112 kilometer en bestaat uit drie afzonderlijke lussen met overzichtelijke etappes, waartussen prima overnachtingsmogelijkheden liggen. Vooral in het eerste deel kom je onderweg verschillende dorpjes, oude burchten, en kleine kerkjes tegen. Zoals Gisterklus, het oudste Maria bedevaartsoord in Luxemburg. Het kerkje uit de veertiende eeuw ligt tussen de weilanden en is omgeven door een oude begraafplaats met

verweerde oude grafstenen. De vierkante kerktoeren lijkt haast een middeleeuwse militaire uitkijktoren. Binnen staat in een nis hoog boven het altaar de Madonna von Gisterklus, een houten beeldje uit de dertiende eeuw. Ze draagt

een kroon en een witte mantel en trekt al meer dan zeven eeuwen pelgrims uit de hele regio en ver daarbuiten.

Kasteelruïne naast statig renaissanceslot

Niet ver van de bescheiden kapel

liggen de ruïnes van het imposante kasteel Beaufort. De middeleeuwse burcht met meters dikke witbruine muren en een grote ronde toren is tegen een groene heuvel aangebouwd en ziet eruit als een volstrekt onneembare vesting.

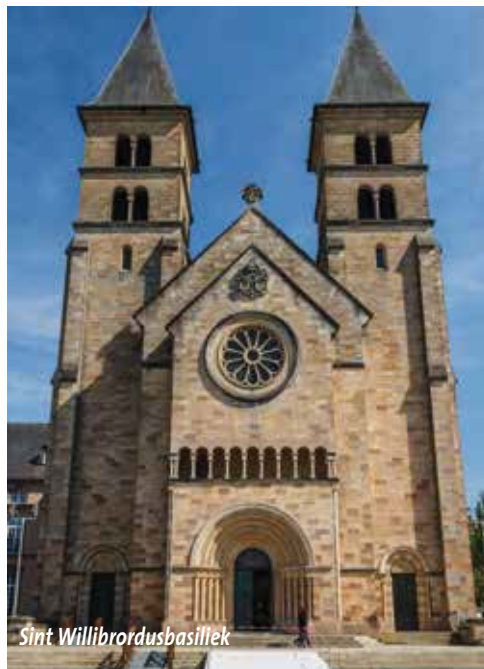
Halverwege is het koel, windstil en halfdonker. Er heerst een vredige rust

Bovenin wappert een eenzame Luxemburgse vlag. De bouw startte in 1050 en in de loop der eeuwen zijn er steeds delen bijgebouwd. Via een lange, rotsige trap komen we in de voormalige – nu kale – binnenplaats en in aangrenzende kamers met half afgebrokkelde

kasteel Beaufort

muren. Via een soort hoge hangbrug lopen we door naar een prima onderhouden statig renaissanceslot met sierlijke hoge muren en vier vleugels. Het is in de zeventiende eeuw direct naast de burcht gebouwd door ene generaal Jean Baron de Beck. Alain vertelt dat hijzelf de laatste kasteelvrouw, Anne-Marie Linckels-Volmer, goed kende en haar regelmatig bezocht. “Ze was tot op zeer hoge leeftijd kranig en zeer geëngageerd”, vertelt hij. Na haar dood in 2012 zijn de met elegante klassieke meubels ingerichte kamers onaangeroerd achtergelaten. De laatste krant ligt nog in het raamkozijn. Alleen in de kelder is nu nog een kleine distilleerderij actief. Er wordt onder meer Cassero gemaakt, een regionale

Sint Willibrordusbasiliek

REIZEN

Cassero

Springprocessie

Op de dinsdag na Pinksteren vindt in Echternach de jaarlijkse opvallende processieoptocht plaats. Tijdens deze *Springprozession* springen de deelnemers op het ritme van de processiemars van het linker- op het rechterbeen. Als springend gaan ze op weg naar de Sint Willibrordusbasiliek, om daar rond de crypte van Sint Willibrord te dansen. Vanuit het hele groothertogdom komen mensen naar de stad om in de processie aan te sluiten, zelfs de burgemeester en de minister doen mee. De processie staat sinds 2010 officieel op de orale en immateriële Werelderfgoedlijst van UNESCO.

likeur van zwarte bessen. We mogen niet weg zonder een slokje te proeven: het heeft een lekker *bite*, fruitig en niet al te zoet.

St. Willibrordusbasiliek

Aan het begin of, afhankelijk van de wandelrichting, juist helemaal aan het eind van de eerste lus van de Mullerhall Trail ligt Echternach, de oudste stad van Luxemburg. Het is even wennen als je vanuit het bos met je rugzak, bergschoenen en bezwete lijf plots over de verharde wegen van de stad loopt, tussen prachtige middeleeuwse zandstenen gebouwen. In 698 bouwde de Engelse monnik en aartsbisschop Willibrordus hier een grote abdij, nadat hij als missionaris door de Lage Landen was getrokken. In

het grote voormalige klooster op deze plek is nu een school gevestigd. Onder de ernaast gelegen abdijkerk is een kleine crypte, waar zijn beenderen al eeuwen in een marmeren witte tombe rusten. Boven, in de na de Tweede Wereldoorlog gerenoveerde zandstenen basiliek, kun je in de gebrandschilderde ramen zijn levensverhaal volgen. Daarna wachten buiten verschillende terrasjes tussen de oude gebouwen, waar je prima kunt uitrusten. ❖

Handige sites

www.visitluxembourg.com
www.mullerthal-trail.lu
www.mullerthal.lu